

Forslag til endring i forskrift til folkehøyskoleloven om kurs av kortere varighet for ungdom som har falt ut av skole og arbeidsliv

29.04.2021

1. Bakgrunn

I Granavolden-erklæringen heter det at regjeringen vil gå i dialog med folkehøyskolene med sikte på å finne en modell for å fase ut tilskudd til kortkurs. I samsvar med dette ble det i revidert nasjonalbudsjett for 2019 varslet følgende:

«Kunnskapsdepartementet tar [...] sikte på å fase ut tilskudd til kortkurs fra 1. januar 2021. Grunnbevilgningen til folkehøyskolene vil økes tilsvarende. De to pensjonistfolkehøyskolene, Stiftelsen Nestor Seniorutvikling og Nordnorsk pensjonistskole, vil fortsatt kunne holde tilskuddsberettigede kortkurs, med unntak av reisekurs utenfor Norden. Folkehøyskolene vil fortsatt kunne avholde kortkurs, men ikke finansiert med statstilskudd. Kunnskapsdepartementet vil ha dialog med Folkehøyskolerådet om hvordan tilskuddet til kortkurs skal fases ut.»

Med virkning fra 1. januar 2021 er det fastsatt endringer i folkehøyskoleloven og forskriften til loven om adgangen til å arrangere kurs av kortere varighet finansiert med statstilskudd, jf. punkt 2 i høringsnotatet.

Under budsjettbehandlingen i Stortinget høsten 2020 kom utdannings- og forskningskomitéen med slik merknad, jf. Innst. 12 S (2020–2021):

«Komiteen viser til den pågående prosessen med utfasing av det generelle tilskuddet til kortkurs i folkehøgskolen. Komiteen merker seg at Utdanningsdirektoratet har sendt ut på høring forslag [...] folkehøgskolene fortsatt skal få støtte til kurs rettet mot personer med redusert funksjonsevne og kurs med et klart definert integreringsformål for innvandreringdom. Komiteen støtter dette og mener at kortere kurs rettet mot ungdom som har falt ut av skole og arbeidsliv, også bør kvalifisere for slik støtte.»

I høringsnotatet foreslår departementet endringer i forskriften for å ivareta denne merknaden.

2. Gjeldende rett

Det følger av § 2 bokstav a i forskrift til folkehøyskoleloven at et kurs skal vare i 95 dager eller mer, fordelt over minst 16 ½ uke. Med virkning fra 1. januar 2021 angir forskriften positivt hvilke typer kurs av kortere varighet skolene kan arrangere med statstilskudd.

Forskrift til folkehøyskoleloven § 4 *Kursordninger* lyder:

«Elever på kurs skal ha et undervisningsprogram på minst 24 timer per uke. Lørdag er normalt skoledag. Undervisningsomfanget skal normalt være minst 4 timer hver dag. Maksimalt elevtall på enkeltkurs er 120 prosent av internatkapasiteten, jf. § 6.

Folkehøyskolene kan kun arrangere følgende kurs av kortere varighet enn nevnt i første ledd:

- a. kurs av kortere varighet rettet spesielt mot personer med dokumentert redusert funksjonsevne og deres nærmeste*
- b. kurs av kortere varighet rettet mot innvandrerungdom dersom kursene har et klart definert integreringsformål.*

Undervisningsomfanget på disse kursene av kortere varighet skal være på minst 12 timer, og normalt minst 4 timer hver dag. Disse kursene av kortere varighet kan kun utgjøre en mindre del av skolenes samlede virksomhet. Kravet i § 4 første ledd fjerde punktum gjelder tilsvarende for disse kursene. Folkehøyskolene skal rapportere om deltakelse på disse kursene av kortere varighet i samsvar med denne forskriften § 7 annet ledd.

Kurs av kortere varighet ved Stiftelsen Nestor Seniorutvikling og Nordnorsk pensjonist-skole, jf. lov om folkehøyskoler § 8 annet ledd, skal som hovedregel foregå i Norge. Deler av undervisningen ved disse skolene kan likevel legges utenlands, men ikke utenfor Norden. Undervisning i utlandet ved disse skolene må skje etter et forsvarlig pedagogisk opplegg. Kravet i § 4 første ledd fjerde punktum gjelder tilsvarende.

Den enkelte skole har det pedagogiske og praktiske ansvaret for alle kurs.»

Det følger av § 18 i forskriften at Nansenskolen kan arrangere kurs av kortere varighet for deltakere på dialogseminar fra konfliktområder.

3. Departementets vurderinger og forslag

Departementet foreslår at folkehøyskolene kan arrangere kurs av kortere varighet rettet mot ungdom som har falt ut av skole og arbeidsliv, med statstilskudd. Disse kursene må være konkret rettet mot denne målgruppen og ha som formål å bidra til at ungdom kan komme tilbake til skole og arbeidsliv.

Innenfor disse rammene må den enkelte skolen ut fra en saklig og objektiv vurdering legge opp et kursinnhold som vil kunne bidra til at ungdom som har falt ut kan komme tilbake til

skole og arbeidsliv. Den enkelte skolen må definere kursinnholdet og målgruppen før kurset igangsettes.

Departementet foreslår på denne bakgrunn en endring i § 4 andre ledd i forskrift til folkehøyskoleloven, slik at skolene innenfor tilskuddsordningen kan arrangere kurs av kortere varighet rettet mot ungdom som har falt ut av skole og arbeidsliv.

Departementet understreker for øvrig at kurs av kortere varighet kun kan utgjøre en mindre del av skolenes samlede virksomhet, jf. forskriften § 4 tredje ledd andre punktum.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Etter departementets vurdering medfører forslaget ingen vesentlige økonomiske og administrative konsekvenser.

5. Forslag til forskriftsendring

I forskrift av 13. oktober 2006 nr. 1158 til lov om folkehøyskoler gjøres følgende endring: § 4 andre ledd skal lyde:

Folkehøyskolene kan kun arrangere følgende kurs av kortere varighet enn nevnt i første ledd:

- a. kurs av kortere varighet rettet spesielt mot personer med dokumentert redusert funksjonsevne og deres nærmeste
- b. kurs av kortere varighet rettet mot innvandrerungdom dersom kursene har et klart definert integreringsformål
- c. *kurs av kortere varighet rettet mot ungdom som har falt ut av skole og arbeidsliv.*

Endringen trer i kraft 1. august 2021.